

РЕШЕНИЕ

№ 213

гр. С., 28.09.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – С., ВТОРИ ВЪЗЗИВЕН ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ,
в публично заседание на двадесет и седми септември през две хиляди
двадесет и трета година в следния състав:

Председател: М. Ян. Блецова Калцова

Членове: Стефка Т. Михайлова Маринова
Гергана Огн. Симеонова

при участието на секретаря Нина Б. Кънчева
като разгледа докладваното от М. Ян. Блецова Калцова Въззивно гражданско
дело № 20232200500252 по описа за 2023 година

Делото е образувано по въззивна жалба на юриск.Н., пълномощник на
„Ес Еф Ей – Оказион“ ЕООД, със седалище и адрес на управление гр.София,
бул. „Ботевградско шосе“, № 459 против решение № 349/27.04.2023г. по гр.д.
№ 4097/2022г. по описа на РС- С., в частта с която съдът е отхвърлил
предявените от жалбоподателя искове за заплащане на

1. Неплатена цена по лизингов договор № 3831/07.11.2018г. за лизингови
вноски за периода 01.02.2021г. -18.05.2021г. в размер на 137 евро,
264.96лв.
2. Неплатени разноси по ползване на лизинговия автомобил, за данък
МПС за 2021г. в размер на 114.95лв.
3. Законна лихва върху посочените по – горе суми.

Жалбоподателят изрично посочва, че макар да не е съгласен с правните
изводи на съда не обжалва решението по отношение неприсъдена неустойка.

Решението е обжалвано като неправилно и незаконосъобразно. Страната счита, че въпреки направените в хода на производството плащания по спора, с тях не са били погасени изцяло вземанията и произтичащи от договора за лизинг и по – конкретно не са били погасени посочените по – горе суми за лизингови вноски и разноски. Това било потвърдено от изготвената е неоспорена по делото съдебно – икономическа експертиза. По отношение първоначално претендираната неустойка, жалбоподателят посочва, че клаузата за нея не е била нищожна, въпреки възприетото от съда. Неустойката не била с уговорен краен срок, но била начислявана само за срока на лизинга.

Моли се в обжалваната част решението да бъде отменено и да бъдат присъдени претендираните суми. Няма направено искане за присъждане на разноски.

Страната не е направила нови процесуални или доказателствени искания.

В срока по чл.263, ал.1 от ГПК е депозиран отговор на въззивната жалба от адв.Г., с който въззивната жалба е оспорена, като неоснователна. Посочва се, че обжалваното решение е правилно и законосъобразно. Лизинговата цена по процесния договор била в размер на 2171.16 евро, а ответникът и неговите близки били извършили плащания (включително в хода на производството) в размер на 5967.69лв., което било повече от дължимото. Моли се обжалваното решение да бъде потвърдено. Няма направени доказателствени искания. Претендират се деловодни разноски – адвокатско възнаграждение по реда на чл.36, ал.2 от Закона за адвокатурата.

Обжалваното решение е било съобщено на въззивната страна на 15.05.2023 г. и в рамките на законоустановения двуседмичен срок – на 29.05.2023г. е била депозирана въззивната жалба.

В с.з. въззивната страна редовно призована не се представлява . В писмено становище процесуалният и представител заявява , че поддържа въззивната жалба и моли същата да бъде уважена. Претендира разноски.

В с.з. въззиваемата страна се явява лично, както и с процесуален представител по пълномощие - адв.Г., която заявява, че оспорва въззивната

жалба, поддържа депозирания по нея отговор, моли да се потвърди обжалваното решение и да и бъдат присъдени разноски по реда на чл.38, ал. 2 от ЗА.

Пред настоящата инстанция не се събраха допълнителни доказателства.

Установената и възприета от РС – С. фактическа обстановка изцяло кореспондира с представените по делото доказателства. Тя е изчерпателно и подробно описана в първоинстанционното решение, поради което на основание чл.272 от ГПК настоящият съд изцяло я възприема и с оглед процесуална икономия препраща към него.

От приетото за установено от фактическа страна, съдът направи следните правни изводи:

Въззивната жалба е процесуално допустима като подадена в срок и от надлежна страна, имаща правен интерес от обжалване на валиден съдебен акт.

Разгледана по същество тя е неоснователна.

Пред РС са били предявени искове с правно основание чл.345 ТЗ, вр.чл.232, ал.2 ЗЗД, с цена на иска 930.05 евро с левова равностойност 1819.02лв., неплатени лизингови вноски за периода 01.11.2019г. – 18.05.2021г.; по чл.92 ЗЗД, вр. раздел IV, т.6.1 от договор за лизинг с цена на иска 2660.44евро с левова равностойност 5 203.37 лв., неустойка за забава в плащанията по договора за периода 07.11.2019г. – 18.05.2021г.; по чл.92 ЗЗД, раздел X, т.3, б.„а“, „б“ и „в“, вр. раздел X, т.1 от договора за лизинг, с цена на иска 434.24 евро с левова равностойност 849.30 лв., обезщетителна неустойка в размер на 20% от лизинговата цена; по чл.347, ал.2 ТЗ, вр.чл.232, ал.2 и чл.236, ал.2 ЗЗД, раздел VIII, т.3 от договора за лизинг с цена на иска 1354.18 лв., дължими разноски, свързани с ползването на лизинговото имущество; по чл.86 ЗЗД с цена на иска 117.68 евро с левова равностойност 230.16 лв., от която сума 30.48 евро с левова равностойност 59.61 лв.- законна

лихва за забава върху претендираната сума от 930.08 евро за периода 19.05.2021г. – 12.09.2021г. и 87.20 евро с легова равностойност 170.55 лв.- законна лихва за забава върху претендираната сума от 2660.44 евро за периода 19.05.2021г.- 12.09.2021г.

Лизинговата цена на договора е 2171.16евро, а по време на изпълнение на лизинговия договор и по време на производството пред РС, ответникът и негови близки са заплатили на жалбоподателя сумата от 5967.69лв. Процесният договор е с търговски характер.

Макар жалбоподателят изрично да посочва, че не обжалва първоинстанционното решение по отношение на първоначално претендираната неустойка (но намира мотивите на съда за неправилни), съдът не може да се произнесе по оспорваните части на решението без да коментира неустойчната клауза по договора за лизинг.

Основната разпоредба регламентираща института на неустойката се съдържа в разпоредбата на чл. 92, ал.1, изр.1 от ЗЗД. Текстът предвижда, че **неустойката обезпечава изпълнението на задължението и служи като обезщетение за вредите от неизпълнението**, без да е нужно те да се доказват.

В разпоредбата на чл.9 от ЗЗД е залегнало основното схващане за свобода на волята при договаряне, а именно, че страните могат свободно да определят съдържанието на договора, доколкото то не противоречи на повелителните норми на закона и на добрите нрави.

В чл. 26, ал.1 от ЗЗД се предвижда, че са нищожни договорите, които противоречат на закона или го заобикалят, както и договорите, които накърняват добрите нрави, включително и договорите върху неоткрити наследства, а в разпоредбата на чл. чл. 309, ал.1 от ТЗ се посочва, че неустойката не може да се намалява поради прекомерност, ако се дължи по търговска сделка, сключена между търговци. Същата обаче може да бъде прогласена за нищожна ако се установи нарушение на някои от изискванията на чл.26 от ЗЗД.

Цитираните по – горе правни норми могат да се интерпретират в случая по следния начин:

Търговците могат да сключват помежду си договори в параметри, които намерят за необходими. В тях може да е заложена клауза за неустойка, но за да е действителна тази клауза е необходимо с нея да не се заобикаля закона, да не противоречи на закона, да не се противоречи на добрите нрави. Необходимо е неустойката да не излиза извън рамките на обезпечителната и обезщетителната си функция. В този смисъл са и решенията от трайната практика на ВКС (ТР №1 от 15.06.2010 г. по тълк. дело №1/2009 г. на ОСТК на ВКС ; Р № 88 от 22.06.2010 г. по т. дело №911/2009 г. на ОСТК на ВКС ; решение № 776/05.01.2011г. гр.д. № 969/2009г. ВКС; решение № 74/21.06.2011г. гр.д. № 541/2010г. ВКС).

Всеки един случай следва да се преценява поотделно за да се установи наличието на евентуална нищожност на клаузата за неустойка.

В настоящия казус, съдът намира че клаузата за неустойка е нищожна като противоречаща на добрите нрави. Добрите нрави не са писани правила, а съществуват като общи принципи или произтичат от тях, като за спазването им при иск за присъждане на неустойка съдът следи служебно. В случая е налице уговорена неустойка за забава без краен предел, която определя санкция за лизингополучателя, увеличаваща размера на задължението неколккратно т.е. налице е несъответствие между уговорената неустойка и размера на задълженията, които се обезпечават със същата. Неустойката надвишава неколккратно законната лихва за забава на ден, формирана въз основа на основния лихвен процент на БНБ и надбавка от 10 процентни пункта. Очевидно е, че в случая договорената неустойка цели единствено допълнително обогатяване на лизингодателя за сметка на лизингополучателя, без да се цели обезпечаване на лизинга. Уговорената неустойка за забава без краен предел не съответства на очакваните от това неизпълнение вреди. Тази клауза поставя ответника в неравностойно положение спрямо ищеца и неустойката излиза извън присъщите ѝ обезпечителна, обезщетителна и санкционна функции. Ето защо, съдът намира че е налице е нищожност на неустойката клауза, поради противоречието и на добрите нрави – чл.26, ал.1, предл.3 от ЗЗД, поради което търсената като неустойка сума не следва да се присъжда на ищеца.

От данните по делото и от извършената съдебно – икономическа експертиза е видно, че претендираните суми за неустойка са в размер на 3094.68 евро /6052.67 лева. Тези суми са недължими поради нищожност на неустойичната клауза.

Ищецът е претендирал още задължения за неплатени лизингови вноски в размер на 930.05 евро /1819.02 лв., лихва в размер на 117.68 евро /230.16 лв., както и разноси по лизинговия договор в размер на 1354.18 лв. Общият размер на тези претенции е в размер на 3403.36 лева. Доказателствата сочат, че ответникът е извършил плащания на обща стойност 5967.69 лева, която сума е по – голяма от общо дължимата (3403.36лв.). Фактът, че жалбоподателят не е отчетел недължимостта на сумите за неустойка и продължава да не ги отчита при сегашната си претенция, не може да промени обективната им недължимост.

Тъй като правните изводи на настоящата инстанция съвпадат с тези на първоинстанционния съд, обжалваното решение следва да бъде потвърдено.

По правилата на процеса на процесуалния представител на ответника – адв. М. Г. следва да се присъдят разноси за въззивна инстанция по правилата на чл.78, ал.3 от ГПК във вр. с чл.38, ал.1 т. 2 във вр. с ал.2 от ЗА във вр.с чл.7, ал., т.1 от Наредба № 1 от 2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения, в размер на 800.00лв. (два главни иска)

По тези съображения, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 349/27.04.2023г. по гр.д. № 4097/2022г. по описа на РС- С. .

ОСЪЖДА „Ес Еф Ей – Оказион“ ЕООД, със седалище и адрес на

управление гр.София, бул.,Ботевградско шосе“, № 459 да заплати на адвокат М. М. Г. от АК - С., пълномощник на В. С. Ч., ЕГН ***** по реда на чл.78, ал.3 от ГПК във вр. с чл.38, ал.1 т. 2 във вр. с ал.2 от ЗА във вр.с чл.7, ал., т.1 от Наредба № 1 от 2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения, адвокатско възнаграждение за въззивното производство в размер на 800.00 (осемстотин) лева.

Решението не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____